

పేచుకునకుండాకు

ក្នុងពេលវេលា ថ្ងៃទី ១៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៧

សូមគោរពលោកបណ្ឌិត Raymond Leos សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាកិច្ចាលនឹងអង្គភាពរីទ្វាស្តីន
បីកទុលាយ

សូមគោរពលោកភាព សុភា អ្នកពិគ្រោះការនៃគម្រោងអភិបាលកិច្ចមួលដ្ឋាននៃក្រសួង
មហាផ្ទៃ

សូមគោរព លោកស្រី អស់លោក ដើលមានវគ្គមាននាថេលនេះ

ថ្វីនេះអង្គភាពរឹង្យាស្តុនបើកទូលាយមានកិត្តិយស និងមានសេចក្តីសោមនស្បីរីករាយដោយបានទទួល អស់លោក លោកស្រីក្នុងសិក្សសាលាស្ថីពី"ការផ្តល់ជ្រាវយលទ្ធផល និងការពាក្យអំពីស្តី និងការទទួលព័ត៌មាន"ថ្វីនេះ។ សិក្សសាលានេះ សហការរៀបចំដោយសម្រួល ភាពជាគិយំ សង្គត់ និងអង្គភាពរឹង្យាស្តុនបើកទូលាយ។ តាមនាមអ្នករៀបចំកម្មវិធី នាងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងប្រាចំពេះ លោកស្រី អស់លោក ដើម្បីបានឆ្លែតពេលមាត្រីកអព្រឹងបញ្ហាមកចូលរួមសិក្សសាលាថ្វីនេះ។

លោកស្រីអស់លោក ជាតិគោរព

ដូច លោកស្រីអស់លោក បានប្រាប់ហើយថា សិទ្ធិភូងការចូលទៅកាន់ព័ត៌មានផ្លល់
ឲ្យប្រជាពលរដ្ឋនូវសិទ្ធិស្របច្បាប់មួយភូងការទទួលព័ត៌មាន ពាក់ព័ន្ធសេវាសាធារណៈប្រ
ពាក់ព័ន្ធផីសិទ្ធិការងារ ការចូលទៅកាន់ព័ត៌មាន គឺមានសារសំខាន់ណាស់សម្រាប់
អភិបាលកិច្ចិតាមរយៈប្រជាធិបតេយ្យ ការចូលរួមពីសាធារណដែន ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច
ការការពារសិទ្ធិមនុស្ស ការដំរើញសេវាការព័ត៌មាន និងគម្ពារាណាលោ។

ការចូលទៅកាន់ព័ត៌មានគឺជាដឹកម្មួយនៃសិទ្ធិភូងការបញ្ជាញមតិយោបល់ ដើម្បី
ត្រូវបានទទួលស្ថាប់ជាសិទ្ធិជាមួលដ្ឋានរបស់មនុស្ស ទទួលស្ថាប់ដោយសេចក្តីសម្រេច
ចិត្តលេខ៥៩ អនុមតិដោយមហាសន្លឹមបាត់អង្គការសហប្រជាធិកាលពីឆ្នាំ១៩៥៨។ សិទ្ធិ
ភូងការចូលទៅកាន់ព័ត៌មានកិច្ចជាសិទ្ធិភូងការបញ្ជាញមតិយោបល់មានចែងក្នុងសេចក្តី
ប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដើម្បីប្រធែសកម្មជាបានគំទ្រ (Universal Declaration
of Human Rights) មាត្រា១៩ "មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិសេវការពាណិជ្ជកម្ម និងសេវការភូង
ការសម្រួលមតិ។ សិទ្ធិនេះរាប់ទាំងសេវការពីភូងការប្រកាស់មតិ និងការសម្រួលមតិ ដោយ
គុនការរៀបចំដោយ ព្រមទាំងសេវការភូងការស្វែងរក ការទទួល និងការរៀបចំរួម
ព័ត៌មាន និងគំនិតនានា តាមរយៈប្រព័ន្ធយោសនាណាមួយក៏ដោយ និងដោយតតិតិតិតិតិ
ព្រមទាំងអ្នីឡើយ។"

ច្បាប់និងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក់បានការពារសិទ្ធិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
ពិសេសសិទ្ធិភូងការចូលទៅកាន់ព័ត៌មានកិច្ចជាសិទ្ធិភូងការបញ្ជាញមតិយោបល់។
រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាអាគ្រោ ៣១បានចែងថា "ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទទួលស្ថាប់ និង គោរពសិទ្ធិមនុស្ស ដូចមានចែងក្នុងធម្មនុញ្ញនៃអង្គការសហប្រជាធិ
សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និង កតិកាសញ្ញា ព្រមទាំងអនុសញ្ញាទាំងឡាយ
ទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិនារី និង សិទ្ធិកម្មារ៍។"

មាត្រា ៤១ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញបានចែងថា "ប្រជាពលរដ្ឋខ្លួន មានសេវការជាងការ
បញ្ជាញមតិរបស់ខ្លួន សេវការជាងសារព័ត៌មាន សេវការជាងការពោះពុម្ពរួម
សេវការជាងការប្រជុំ ឯនិាក់ដោយមិនអាចរៀបចំប្រើសិទ្ធិនេះដោយរំលោក នាំឱ្យ
ប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសរបស់អ្នកដៃទៅ ដល់ទំនើមទម្រង់ល្អរបស់សង្គម ដល់សណ្ឌប់ត្ថ្តូប់
សាធារណៈ និង ដល់សន្តិសុខជាធិបានឡើយ។ របបសារព័ត៌មាន ត្រូវរៀបចំឡើងដោយ
ច្បាប់។"

ទោះជាយកដ្ឋាន និងសង្គត់យើង ការទទួលព័ត៌មានរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ នៅមានកម្រិតអាស្រែយដោយការចេកចាយ និងមធ្យាបាយនៃការចេកចាយនៅមានកម្រិត និងដោយសារប្បួនធម៌ចេកចាយព័ត៌មានសាធារណៈមិនទាន់មានលក្ខណៈបៀវតាំហេ នៅឡើយ។ ទោះបីជាមានការរើកចម្លើន ស្តីឡើតែប្រឈមនឹងខបសត្វនានាដែលការងារ ដល់ការទទួលព័ត៌មានរបស់ពួកគេ។ ខបសត្វទាំងនេះរួមមានបទង្ហានប្បួនធម៌ និង សង្គម កម្មៈខាតិកាសនៃការអប់រំ និង បណ្តុះបណ្តូល។ សំខាន់ជាងនេះឡើតិកម្មៈខាតនៃការ យល់ដឹងពីសិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការទទួលនឹងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានបើយើរបញ្ជាមួយ បុរស។ កម្មៈខាតទាំងនេះបានធ្វើឡើស្តីខ្លះខាតចំណោះដឹងផ្សេកនយោបាយ និងទំនុកចិត្ត ភាពឱ្យជាក់និងជនភាសមស្របនៅមានកម្រិត។

ឧបសត្ថិទាំងនេះបានចូលរួមជាប្រធានប្រជាពលរដ្ឋសៀវភៅ ដូចជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាយុ សង្គមជាស្តីដើលបំពេញការងារជាប្រធិននៅក្នុងការងារសាធារណៈ។ នេះជាមួយក្នុងការងារសាធារណៈដែលបានបង្កើតឡើងឡើងដើម្បីទទួលបន្ទុកព័ត៌មានសាធារណៈ ប្រចាំខែ និងគោលការណ៍សាធារណៈ និងគោលការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ និងអត្ថប្រយោជន៍សាធារណៈ នៅក្នុងក្រុមប្រជាពលរដ្ឋសៀវភៅ។

ការចូលទៅកាន់ ព័ត៌មានបានបង្កើលក្ខណៈភាពយស្សិលដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការបញ្ជាប្រឈម និងអនុវត្តសំឡោងរបស់ខ្លួន ក៏ដូចជាការចូលរួមយកឃាតពេញលេញនៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រចចិត្តដែលមានផលប៉ះពាល់ដល់ដីវិតស់នៅរបស់គោ។ នៅក្នុងសម្រាយ ICT ស្តីអាចប្រើប្រាស់ព័ត៌មានសម្រាប់ការស្វែងរកការគំទ្រ និងបង្កើតនូវការផ្សេងៗដូយ ព័ត៌មាននៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេដូចជាមួយឱ្យទាការទូប់ស្ថាត់សំណើនាំបិង្សាតក់ទងនឹងយេនីមីក្រោរបានលើកកម្ពស់តាមរយៈនៃការប្រើប្រាស់ICT និងតាមរយៈនៃការចូលទៅកាន់ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ ជាដីម។

សហគមន៍អាធក្រប់គ្រងបាននូវដំណឹកការធ្វើផ្តល់ជាមួយដីរដ្ឋបាលក្នុងការបង្កើតរឹងចាំបាច់ និងអភិបាលកិច្ចល្អ។

មុននឹងបញ្ចប់ នាងខ្ញុំសូមដ្ឋានទេ គណអធិបតី អស់លោក លោកស្រីដែលមានវគ្គមាននាមពេលនេះ សូមប្រកបដោយសុខភាពបិបុរុណ៍ បញ្ចប់នឹងវិសាទិនិយក្តួលបានដោតជ័យក្នុងរាល់ការងារ។

សូមអរគុណ